

On van els infants?

Per Josep Cortal i Vilanova

I

S'ha fet, en les planes de la premsa, una enquesta a base d'una pregunta a la qual un cert nombre d'individus ha respost. «On van els joves d'avui dia?» diu l'esmentada frase. Jo respondria categòricament: els joves d'avui segueixen el camí emprès en la seva infantesa; així ens ho assevera el temps. Aquesta constatació és terriblement al·liconadora; per això m'atreveixo a preguntar: On van els infants? Pregunta senzilla, però d'alta significació i a la qual podríem respondre concretament si no fos més convenient emprar, en aquest cas, el circumloqui. En efecte, és tanta la seva amplada, són tants els extrems que abraça, que l'idea s'escapa i el pensament es descentra; per aquest motiu és convenient, si no ja necessari, localitzar-la.

Infant! Nom que evoca una època de la nostra vida, tota matisada amb els colors diversos del desvagament i petites penes, dels desgavells i malifetes; nom que inspirà a Santiago Rusiñol aquella oració tan sentida i ensems tan tendra, estre diví emprat pels poetes per a escalonar gegantins els cingles més esquerps del Parnàs!... Qui no s'ablaneix davant d'un infant, a desgrat de tota la malícia que podríem suposar en els seus ulls? La gesta noble dels espartans, a qui llurs vencedors demanaren cinquanta infants i que a canvi oferiren doble nombre dels més significats ciutadans, em colpeix pregona-ment. Malauradament avui dia l'infant passa gairebé desapercebut de tot-hom, i no és gens aliè a aquest abandonament l'afany de comoditat i la incomprensió, que ens fa mirar com a petit un problema d'alta envergadura; és dolorós de constatar que a l'infant no li retem els honors que li són deguts. Qui el reivindicarà?

Dos aspectes m'interessa considerar en aquest problema: l'escola i la llar.

On van els infants els dies feiners? Deixant de banda els camins tortuosos dels que vaguen sense fit, legalment els infants van a l'escola. L'escola és, doncs, llur segona llar, on quallen la majoria de les iniciatives, fecundes en aquesta època en que és el cos el que forma el temperament de l'home futur, a base de moviment i desgast d'energies, perquè el nen es veu arrossegat a través del món vivent d'acció continua i rebutja, per tant, qualsevol dels mitjans coercitius que tendeixen a migrar aquesta activitat: subjectant-lo, el veurem trist. D'aquí una necessitat imperiosa d'endegar físicament i moralment aquests complexos, si volem evitar llastimoses inadaptacions que significarien el retorn a l'escola del romanticisme. Actualment estem vivint una dolorosa experiència amb l'obra dels E. E. U. U. a Filipines.